

za kupiti za visoko ceno. Tudi z raznimi davščinami in dajatvami smo prizadeti. Tako je naš kmet začel kloniti z glavo kakor kralj Matjaž.

Toda ne sme kloniti z glavo, marveč jo mora dvigniti v novem zaupanju. To upanje se opira na prepričanje o važnosti kmetijskega stanu. To prepričanje je splošno ter je tudi našlo izraz v poročilu Narodne banke. Pred vsem pa mora to prepričanje prešiniti nas kmete. Ako se kmetje zavedamo, kako važen je naš stan, bomo tudi sami storili vse, da ga ohranimo in okrepimo. Na druge se ne smemo zanašati ter drugim prepuščati, da nas rešujejo. Sami si pomagajmo, kolikor je v naših močeh!

Ta naša moč bo velika, ako jo zberemo in organiziramo. Posameznik je in ostane slab, v vzajemnosti in organizaciji je moč. Česar eden ne zmore, ker je preslab, to zmore združena moč večjega števila tistih, ki pripadajo istemu stanu. Zato pa smo kmetje vest o organizaciji »Kmetijske zveze« sprejeli z velikim veseljem. To naše veselje raste vedno bolj, ker slišimo, da kmetje po vseh vaseh pristopajo k tej svoji stanovski organizaciji. Tako je prav, dragi moji stanovski tovariši! Podajmo si naše žuljave kmetijske roke, da si pomoremo drug drugemu! »Kmetijska zveza« naj napreduje in zbere v svojem okrilju vse naše kmete!

Florjančič Jakob.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Atentat makedonstvujučih. Razmerje med našo državo in Bolgarijo je postalo po zadnjem sporazumu že čisto prijateljsko. Da bi se to prijateljstvo še utrdilo, za to vedno poskrbijo makedonstvujuči, ki so vrgli 3. marca v Pirotu na mirno prebivalstvo dve bombi, ki sta zahtevali 1 mrtvega, 8 težko in 6 lažje ranjenih. Ta okrvavljena organizacija je ubila za časa prvih posvetovanj v Pirotu generala M. Kovačevića. V pričetku druge pirotske konference so izvršili napad na mednarodni vlak v Caribrodu. Tokrat so zopet poskusili, da preprečijo nadaljevanje sporazuma med nami in Bolgari. Jugoslovanska javnost pričakuje, da bo nastopila bolgarska vlada z vso odločnostjo proti tem neprestanim kallicem miru.

Predsednik Čehoslovaške 80letnik. Predsednik čehoslovaške republike Masaryk je slavil te dni svojo 80letnico, ki je odmevala z vso prisrčnostjo po vseh večjih mestih Male antante ter Francije.

V Berlinu je umrl 6. marca izza svetovne vojne dobro znani nemški admiral Tirpitz, ki je bil rojen marca 1849. V svetovni vojni je bil ravno on, ki je začel z delovanjem nemških podmornic in je osovražil radi torpediranja nepristranskih ladij Nemce na celem svetu in pred vsem pri Amerikancih.

Avstrijski kancelar dr. Schober pridno potuje. Avstrijski kancelar dr. Schober je bil pred kratkim v Rimu ter Berlinu in bo posetil v najkrajšem času še Pariz ter London.

Najnovejša Tardieujeva vlada na Francoskem je prejela pri predstavi pred parlamentom zaupnico 53 glasov. Francija potrebuje baš sedaj količkaj delovno vlado, ker je bila obiskana od silne povodnji, ki je zahtevala 600 mrtvih žrtev ter porušila več tisoč hiš, one mogočila spomladansko delo na poljih in predvsem pobrala kmetom delovno živino. Škodo cenijo nad 2 milijardi zlatih frankov. Težko prizadetim pomaga vojaštvo, vlada z denarno podporo in prebivalstvo s prostovoljnimi darovi.

Londonska razorožitvena konferenca, ki je bila dvakrat prekinjena radi dveh kriz francoske vlade, se zopet nadaljuje.

Pe španskem se širi zelo republikansko gibanje. Da se zajezí republikanizem, bo najbrž uvedena ponovna diktatura pod kakim generalom.

V Rusiji je stopilo 25 milijonov kmetijskih gospodarstev v skupna gospodarstva (kolektiva). Tako naglega prodiranja kolektivizacije ni pričakoval nikdo in se zdi ta korak ruskega kmeta zelo sumljiv sovjetskemu diktatorju Stalinu.

ZA NEDELJO

Mohamed.

Mladost.

Mohamed se je rodil leta 571 p. Kr. Njegov oče Abdallah je umrl kmalu in je zapustil vdovi Amini eno hišo, eno sužnjo, 5 kamel in nekaj ovc. Mohamed je bil star komaj 2 meseca, ko mu je umrl oče, a je trpel že kot otrok na krčih.

Ko je bil star 6 let, je potoval s svojo materjo v Medino v Arabiji. Na povratku mu je umrla mati v neki vasi.

Stric, Abu Talib, je vzel Mohameda in mu postal drugi oče. Abu Talib je bil tedaj nadzornik kaabe (arabsko = kocka, in je bilo štirioglato svetišče v Mekki) ter zelo veren; je torej čisto naravno, da je tudi nadarjeni Mohamed že v zgodnji mladosti usmeril svoje mišljenje v verska razglabljanja.

Mohamed je bil star 12 let, ko se je podal njegov stric na trgovsko potovanje v Sirijo in ga vzel seboj. Mladenič je potoval preko nelzmernih puščav v gosto obljubena sirska mesta. V kraju Bosra se je utaborila karavana v bližini nekega krščanskega samostana. Med njih z imenom Georgij je bil začuden nad Mohamedovo nadarjenostjo ter vedoželjnostjo in mu je prerokoval, da bo znamenit mož.

S 25. letom je postal Mohamed vodja trgovskega podjetja udove Kadiše. Imel je tako srečno roko v trgovini, da je prejemal bogato plačo in potoval večkrat v južno Arabijo.

Njegova razumnost, spretnost in priključiva zunanost so vzbudile v Kadiši ljubezen, kar sama mu je ponudila

zakon. Mohamedovo zakonsko življenje je bilo srečno. Rodila se mu je ena hčerka in dva sina, a otroci so kmalu umrli.

Poklic za preroka.

Sčasom je začela iti Mohamedova trgovina rakovo pot, ker se je vedno bolj udajal verskim sanjarim.

Večkrat se je skril sam ali s svojo ženo v votlino hriba Hiva pri Mekki in je razmišljal o verskih naukih cele mesece. Ker je veliko občeval z judi in kristjani, se mu je zdelo poganstvo v Mekki smešno. Čital je sv. pismo stare in nove zaveze in je poznal dobro razcepjenost tedajšnjih kristjanov. Rodila se mu je misel, da se je resnična ter prava vera, kakor sta jo učila Mozes in Kristus, prelevila v praznoverje in je baš tedaj napočil čas, oznaniti narodom pravo vero. Kmalu se je smatral za preroka, katerega je napovedal Mozes, za svetega duha, katerega je prerokoval Kristus, da bo učil njegove učence resnico. Bil je uverjen, da gleda večkrat nadangela Gabrijela, od kojega luči se je čutil obdanega. Kadar je bil zamaknjen, je ležal brez zavesti; njegove oči so bile zaprte in njegov obraz pokrit s penami, mnogokrat je kričal na ves glas. Vse, kar mu je bilo razodeto, je pustil zabeležiti in iz te pisane zbirke je nastalo mohamedansko sveto pismo, ki se imenuje »koran«.

Mohamedu je bilo 40 let, ko je imel prvo prikazen.

Prvi javni nastopi in beg.

Mohamed je skušal pridobiti za svoj nauk pristaše. S pridobivanjem vernikov je šlo zelo počasi. Po preteku treh let je imel zbranih krog sebe le 40 oseb in sicer mlade ljudi, tujce ter sužnje. Njegovi sestanki so bili skrivni, a ko so jih odkrili, je izbruhnilo sovraštvo napram novotarju.

Prerok in njegovi zvesti so morali veliko prestati. Zasmehovali so ga v pesmih, v svetišču (kaabi) bi ga bili nekoč skoro zadavili. Mnogi so zahtevali od preroka čudežev, kakor sta jih delala Mozes in Kristus. Pri teh zahtevah je kazal Mohamed ponosno na koran, ki je pravi čudež: njegov jezik je tako vzvišen, vse podprto z dokazi, kakor jih je moral podati le bog.

Ko se je nova vera vedno bolj in bolj širila, so sklenili korejšiti (vladarji Meke in svetišča kaabe) umoriti Mohameda. Iz vsake korejšitske družine bi naj prebodel po en član istočasno prerokova prsa.

Mohamed je zvedel pravočasno za to zaroto in se je skril s prijateljem v votlino hriba Thaur. Tri dni sta ostala v skrivališču, odkoder sta pobegnila v Medino, kjer so ju sprejeli z največjim navdušenjem.

Beg Mohameda iz Mekke v Medino se imenuje »hedžra« in tvori začetek arabskega časovnega računanja, ki začne 16. julija 622.

Slavnostni sprejem v Medini je popolnoma predrugačil Mohamedov značaj. Mesto ljubezni do bližnjega je pričel oznanjati vojno proti nevernikom. On je postal vodja stranke in vojskovodja. Prejšnji sanjač in zamaknjene

se je prelevil kar na mah v vladarja in generala. V njegovo srce se je ugnedilo sovraštvo, pohlep po vladanju ter slavi.

Iz Medine je začel Mohamed sveto vojno. Neko razodetje mu je pošepnilo: »Lotite se z orožjem poganov, ujamite jih, oblegajte jih, povsod jih izsledite!«

Kako je razširjal Mohamed svoj nauk z ognjem ter mečem, o tem se bomo pogovorili prihodnjik.

Novi katoliški mučeniki na Kitajskem. Škofa Versiglijo, patra Caravacija in tri krščanske kitajske sestre, katere so zajeli 26. februarja 1930 ro-

parji, so našli umorjene. Bili so napadeni ob priliki potovanja po reki na severnem Kitajskem. Roparji so hoteli odvesti sestre, a so zadeli na odločen odpor pri duhovnikih. Zločinci so oropali svečenike, zažgali ladjo in ujetnike so odgnali seboj v hribe. Več duhovnikov se je podalo v gorovje, da bi izposlovali osvoboditev jetnikov, pa so prišli prepozno in so našli le še mrtva trupla. Škof Versiglia je bil rodom iz Milana in je deloval 23 let na Kitajskem kot misijonar. Italijanski poslanik v Pekingu je ugovarjal radi umorov pri kitajski vladi in obvestil o roparskem napadu brzojavno svojo vlado v Rimu.

NOVICE

Smrt v kopalni banji. V nedeljo, dne 9. marca se je zgodila v hotelu »Mariborski dvor« nesreča, ki je zahtevala smrt mladega strojnega inženjerja Milana Kremžar. Popoldne se je podal inženjer v kopalno sobo v hotelu. Kmalu za tem je bilo slišati iz sobe močan šum, ki je opozoril na izrednost hotelskega nastavljenca. Pogledal je v kopalno sobo in je zagledal Kremžarja nagnjenega preko banje z glavo v vodo. Ko ga je zravnal, je bil inženjer že mrtev. Nesreča se je zgodila radi tega, ker je eksplodirala plinska peč, s katero kurijo kopalnice. Plin je omamil inženjerja in v nezavesti je padel z glavo v banjo in utonil.

Mrtvega novorojenčka so našli. V sredo 5. marca so našli pri snaženju poljčanskega šolarskega vlaka na glavnem kolodvoru v Mariboru pod klopjo omot. Ko so razvili omotani predmet, se je prikazal mrtev novorojenček ženskega spola, ki je tehtal 4 kg. Na najdenčku ni bilo nikakih znakov nasilja in je morala nastopiti smrt takoj po rojstvu. Sodišče išče brezsrčno mater.

Zepet žalestna bilanca fantovske podivjanosti. Nočni napadalci iz Grušove pri Mariboru so obdelali s šestimi zabodljivci z nožem 25letnega viničarskega sina Jožefa Straussa. Straussovo stanje je zelo resnega značaja. — V Jareninskem dolu je dobil posestniški sin Lučovik Golob sunek z nožem v trebuh, da so mu izstopila čreva. V obeh slučajih gre za fantovsko podivjanost, ki je bila v pustnih dneh podžgana še s preobilnim alkoholom.

Požar povzročil ogromno škodo. Lepo vas Hajdoše pri Ptujju je obiskal v noči od 6. na 7. marca silovit požar, kateri je povzročil več 100 tisoč dinarsko škodo, ki je krita le deloma z zavarovalnino. Ogenj je upepelil 6 poslopij posestnikom: Juriju Gočenkju, Fr. Kocijanu, Antonu Glodešu in Mariji Brodnjak. Hlapca Jurija Piskerca so rešili v zadnjem trenutku iz že gorečega hleva, v katerem je spal. Požrtvovalno so delovali gasilci iz Ptujja, Hajdine in St. Janža. Le uspešnemu gašenju se je zahvaliti, da ni pogorela cela vas.

Š 15. letom v prostovoljno smrt. Ko-

ma 15letna Frida Findler iz Ostrožnega pri Celju se je spila s svojo sestro. Iz jeze je popila strup in bila prepeljana v celjsko bolnico. Skraja jej je že šlo na boljše, a v torek 4. marca je umrla v strašnih bolečinah.

Več milijenska poneverba. V Zagrebu so odkrili več milijonsko poneverbo, katero je zakrivil blagajnik glavne zagrebške carinarnice Vlado Vranič. Poneverba znaša skoro 5 milijonov D. Zaprlji so Vraniča in trgovca Maričiča, ki je soudeležben pri poneverbi. Glavni krivec trdi, da je ogromne svote vse po trošil in res so dobili pri njem in Maričiču komaj 20.000 Din gotovine.

15.000 rimskih novcev našel v vinogradu. Te dni so zadeli v Smederevu v Srbiji pri kopanju v vinogradu na 2 lonca, ki sta bila polna rimskega denarja. Ko so nadaljevali s kopanjem, so našli 15.000 novcev iz dobe cesarja Gordijana Pija (238—244) do Valerijana (254—260 p. Kr.) Najdba je velikega znanstvenega pomena in je bila podarjena od lastnika vinograda muzeju v Beogradu.

Ali lahko upliva človek na vreme in podnebje? Iz cele zgodovine človeštva sta znana le dva primera, v katerih je skušal človek uplivati na vreme. Znano je, da vinogradniki preganjajo slano na ta način, da kurijo z dračjem in listjem, ki daje močan ter gosti dim. Z dimom se je lahko obraniti slane za slučaj, da je popolnoma mirno in ne pihlja nobeden vetrič. Pri količkaj vetrovnem vremenu je vsako kurjenje zastoj. — Točo so skušali preganjati pred 20 leti s streljanjem iz posebnih topičev. Je trajalo nekaj let, predno so se vinogradniki toliko spametovali, da so uvideli, da je streljanje med oblake popolnoma brezuspešno. Pravkar beležena primera sta edina, da je skušal človek uplivati na vreme. Umetni dež se da napraviti v kakem laboratoriju, ne pa na prostem. Dolgo časa so trdili, da bi moralo deževati, ako bi napolnili ozračje z elektriko. Ta trditev se je razblinila v nič v sedajnem času, ko je pri radio-zvezah takorekoč cel svet prekrizan z električnimi vodi, ki pa nimajo prav nobenega upliva na vreme. Da bi se bil človek trudil uplivati na podnebje, o tem sta znana le ta-le dva načrta: Kanadec Mac Lanon je raznesel v svet načrt, da bi se naj ledena odeja, ki loči zahodno od Grönlandije Atlantski Ocean od Severnega morja,

in varuje ne samo belo temveč tudi barvano perilo. Pa tudi za volno in svilo je idealno sredstvo za pranje

122-I

razstrelila. Ako bi se to izvršilo, potem bi se obrnil takozvani »topli moraki tok« v zapadnejšo smer in to bi imelo upliv na podnebje zapadne Grönlandije in Kanade. V najnovejšem času se ukvarjajo z načrti, kako bi s skupinami ledolomilcev utrli po ledu pot do najbolj severnih pokrajin. Trdijo, če bi bil led stalno predrt, bi te brazde uplivalo na izhlapevanje mrzlih valov, ki se valijo po svetu od severa. — Kakor razvidno iz povedanega, je tudi najbolj moderni človek brez vsake moči napram vremenu, o kakem človeškem uplivu na podnebje pa ni nič govora!

Najnovejša in največja podmornica. Nemci, Angleži in Amerikanci se kosajo med seboj, kako bi si priborili prvo mesto glede letal in zračnih ladij. Sedaj so Angleži posestniki največje zračne ladje. Med tem, ko so se borili zgoraj omenjeni za prvenstvo v zraku, so zgradili Francozi čisto na tihem največjo podmornico, ki je že predana francoski vojni mornarici in je prestala z uspehom poskušnjo vožnjo. Očividci trdijo, da je ta podmornica velikan pravo čudo moderne tehnike. Začeli so z gradnjo leta 1926 in so rabili do dogotovitve 2 leti. Prvotno je bilo sklenjeno, spustiti v morje dve taki podmornici, a so zmagali Francozi komaj stroške za eno, ki znašajo 1 milijon funtov šterlingov. Na podmornici ima prostora posadka 150 mož, dolga je ladja 160 m, široka 30 m ter oborožena z najbolj modernimi kanoni, ki so tajlostveni izum povojne dobe. Podmornica orjak se giblje z največjo brzino v globčini 40 m in lahko prevozi, ne da bi kje pristal, 20.000 km. Obseg cele zemlje znaša 40.000 km in ta francoska podmornica lahko prevozi v neprestanem teku polovico zemeljskega obsega.

Dežela votlin. Francoski raziskovalec Paul Lucas je odkril leta 1705 kul-